

Nyheter Koronaviruset

Anbefaler en tredje vaksinedose til alle

Israel har vist hvor effektivt det er med en tredje vaksinedose. Risikoen for smitte blir 11,3 ganger mindre, viser studie.

Tor Arne Andreassen og Ole Alexander Saue

Svenske myndigheter vil tilby en tredje dose koronavirusvaksine til alle fullvaksinerte svensker. Først i køen står de over 65 år og helsepersonell.

Deretter vil alle svensker over 16 år få tilbud om tredje vaksinedose i løpet av vinteren og våren, sa sosialminister Lena Hallengren (S) onsdag ifølge NTB.

Den tredje vaksinedosen skal tidligst settes seks måneder etter at man har fått andre dose.

I Norge anbefales innbyggere over 65 år og personer med alvorlig nedsatt immunforsvar å ta en oppfriskningsdose når det har gått minst seks måneder siden andre vaksinedose. Det norske rådet er mer snevert enn EMAs, som har bedt land om å også vurdere å gi en tredje dose til alle mellom 18 og 55 år. EMA er det europeiske legemiddelverket.

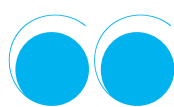
Mange utbrudd på helseinstitusjoner. Norge ser nå økende koronasmitte. Det siste døgnet er det registrert 1180 koronasmitte i Norge. Det er 523 flere enn samme dag i forrige uke. Fra uke 41 til uke 42 økte antallet nye smittetilfeller med 54 prosent, skriver Folkehelseinstituttet i sin siste ukesrapport.

Det er fremdeles større risiko for å bli smittet dersom man er uvaksinert. Men 58,8 prosent, nesten 6 av 10 av de smittede over 16 år, var fullvaksinerte.

Samtidig hadde man 14 utbrudd ved helseinstitusjoner i Norge. Så mange utbrudd har ikke vært oppdaget siden desember 2020. Slike utbrudd øker risikoen for flere dødsfall, siden eldre og syke er mer utsatt for alvorlig sykdom dersom de blir smittet.

3 av 4 utbrudd skyldes at ansatte brakte smitten inn, viser tall fra FHI. «I over 75 prosent av utbruddene er smitte introdusert av de ansatte», skriver FHI i en fersk rapport.

Israel reduserte smitten dramatisk. Er det noe som kan gjøres

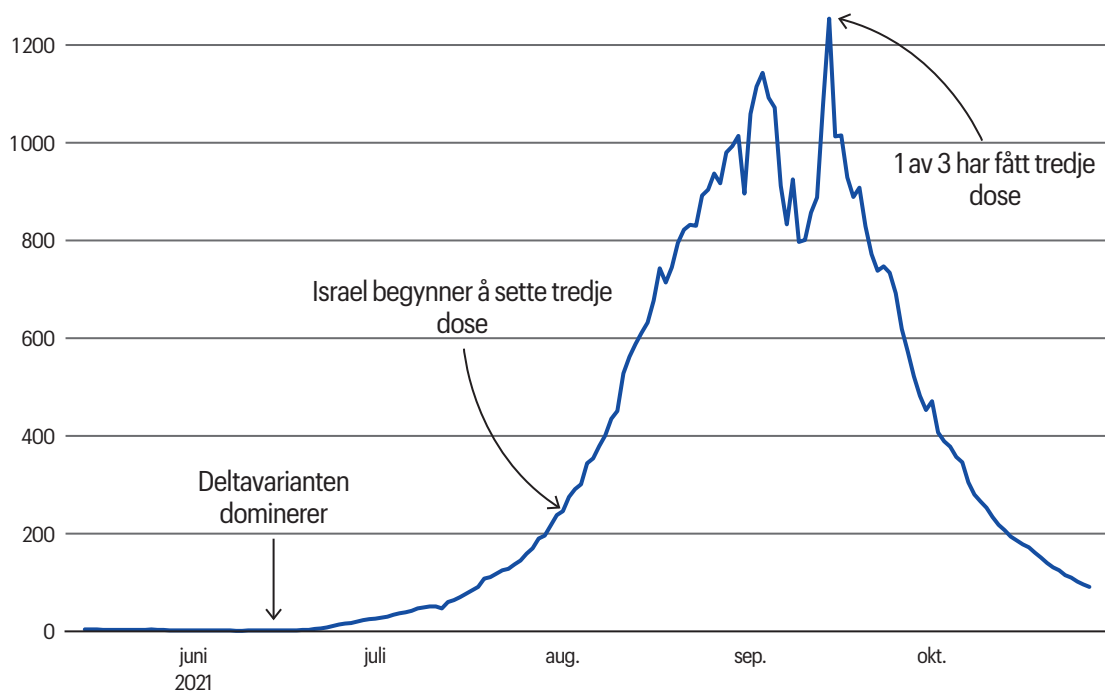
Det kan bli aktuelt å tilby en tredje vaksinedose til ansatte i helsevesenet

Geir Bukholm, vaksinedirektør

En kvinne får en tredje vaksinedose i Jerusalem den 13. august. Foto: Ammar Awad, Reuters/NTB

Nye koronasmitte i Israel pr. million (7-dagers snitt).

Grafikk: Ole Alexander Saue, Aftenposten • Kilde: Our World In Data

for å redusere risikoen for smitte hos fullvaksinerte?

Ja, det er det, viser erfaringer fra Israel. Der har man siden 29. august tilbudt en tredje booster-dose til alle over 12 år. Vaksinen kan gis til alle som fikk den andre dosen for minst fem måneder siden.

Tilbudet kom samtidig med at Israel opplevde en svært alvorlig fjerde smittebølge, drevet frem av den svært smittsomme delta-varianten av viruset. Antallet smittede var i august og september høyere enn noensinne.

Vaksineringen med den tredje dosen skjedde i et imponerende tempo. Over 3 millioner israelere fikk den tredje dosen i løpet av seks uker, mellom 1. august og 17. september.

Effekten var slående. Mens man i begynnelsen av september lå på over 10.000 smittede hver dag, er man nå nede i cirka 700.

To uker etter at 1,1 millioner israelere fikk sin tredje dose, var risikoen for smitte redusert 11,3

ganger, viser en studie publisert i New England Journal of Medicine.

Dette er viktig fordi et økende antall fullvaksinerte blir smittet. De får like mye virus i nesene sine som uvaksinerte og bidrar dermed til videre smitte, skriver legen David O'Connor, professor ved University of Wisconsin, i The Guardian.

Han argumenterer for at en tredje vaksinedose bør være den nye standarden. Hovedargumentet er redusert smittespredning. Men han viser også til at en tredje dose gir enda bedre beskyttelse mot alvorlig sykdom og død.

FHI: Dette vurderer vi. Folkehelseinstituttet mener foreløpig at det ikke er grunn til å anbefale en tredje vaksinedose for alle.

- Vi følger vaksineeffekten i den norske befolkningen hele tiden. Foreløpig ser vi ikke tegn til at friske under 65 år har noen sveket beskyttelse mot alvorlig sykdom, når de er vaksinert med 2

doser mRNA-vaksine. Dette kan endre seg, og vi vil reagere hvis det skulle komme tegn på en slik utvikling, skriver vaksinedirektør Geir Bukholm i en e-post til Aftenposten.

Han skriver også at det kan bli aktuelt å tilby en tredje vaksinedose til ansatte i helsevesenet.

- Helsepersonell over 65 år får tilbud om en tredje dose. For helsepersonell under 65 år vil vurderingen være om en tredje dose vil redusere risikoen for at smittet fullvaksinert helsearbeider skal overføre smitte til pasienter. Dette vurderes, og vi vil snart komme med vurderinger rundt dette, skriver Bukholm.

Tromsø kom torsdag med nye anbefalinger om bruk av munnbind, hjemmekontor og koronameteren i Tromsø. Årsaken er en ny smittebølge i byen.

Helseminister Ingvild Kjerkol (Ap) sier til NRK at til tross for økende smittetall, så er det ikke er aktuelt med nasjonale tiltak nå.